

Undervisning, hvad der udtrykkelig er omtalt i Meddelelserne skulde være Tilfældet. See vi derhos fremdeles hen til, hvad der f. Ex. findes i den nævnte Høiskoles Bibliothek — jeg veed ikke, om jeg mulig skulde have misforstået Meddelelserne i saa Henseende, men der staaer udtrykkelig, at der gives en Fortegnelse over de Bøger, som Bibliotheket indeholder, og jeg kan derfor ikke faae andet ud, end at det er Mening, at Fortegnelsen omfatter hele Bibliotheket, skjøndt jeg ikke bestemt tør paastaae det — saa finder jeg, at det er mærkværdigt at see et Bibliothek, hvori der ikke er andre Bøger, end der her staaer opførte, f. Ex. . . .

Formanden: Turde jeg dog ikke gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det neppe er hensigtsmæssigt at fordybe sig altfor meget i en enkelt Høiskoles Forhold; det turde være at komme for langt bort fra det, som her foreligger til Forhandling. Det er blot en Henstilling til det ærede Medlems Overveelse.

Thygesen: Jeg skal da notes med at tillade mig at henvise til Meddelelserne fra Afskov Høiskole Side 15, hvor de ærede Medlemmer ville finde en Række af Sagaer, Folkesagn og Kæmpeviser som Hovedindholdet af det, Bibliotheket besidder. Naar man nu tager alt dette i Betragtning, saa forekommer det mig rigtignok at stille sig som meget tvivlsomt, om de bevilgede Understøttelser i Reglen blive anvendte paa en Maade, der er hensigtsmæssig for den Stand, hvilken de skulle komme tilgode, men som kun har havt den Forberedelse, der faaes gennem Landsbyskolerne, som de fleste ere enige om ikke ere hensigtsmæssig indrettede. — Det samme af mig nævnte ærede Medlem (Bloug) talte ogsaa om, hvorvidt disse Høiskoler vare en Pengespeculation. Nei, ganske vist: de ere ingen Pengespeculation, men de ere derimod vel en Speculation i en anden Mening. Som jeg nemlig omtalte før, er der en indre Trang, som gjør sig gjældende hos Alle i Bondestanden til at faae en høiere Oplysning, og denne Trang exploiteres ikke egentlig for at tjene Penge,

men for at skaffe sig et Levebrød. — Naar man endvidere seer hen til, i hvilken smaalig Grad det ved Sygehuse og Sattighuse er bestemt med Hensyn til de sanitaire Forhold, hvormange Cubiskod Rum der skal være for hvert enkelt Individ osv., saa forekommer det mig ogsaa meget besynderligt, at man med Hensyn til Folkehøiskolerne slet ikke veed noget om eller bekymrer sig om, hvorledes det forholder sig i saa Henseende. — Disse Skoler rejse sig omkring i Landet, og den Første den Bedste, der har Lust dertil, kan agere Lærer ved dem. Det forekommer mig derfor unægtelig, at der er stor Anledning til ialfald at henlede den høitærede Ministers specielle Opmærksomhed paa disse Forhold, saafremt det Vædringsforslag, som tre ærede Herrer have stillet under Nr. 7 og 8, ikke maatte blive taget tilfølg. — Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Bloug: Ja, jeg skal ikke lære videre med den høitærede Minister om, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at tage Skolerne for sig og Universitetet for sig; det kan være en Skjønssag. Mig forekommer det dog iøvrigt rimeligst, da der er en saa nøie Sammenhæng mellem dem, at tage dem for paa eengang, ligesom jeg ikke kan indrømme, at det ikke har nogen Hast med Universitetets Forhold. For mig er der navnlig to vigtige Punkter, i Henseende til hvilke det har Hast. Det ene er det Spøgelse fra Monrads Tid, som staaer paa vore Finantslove, nemlig 3,500 Rbd. til en Examinationscommission, hvilken Bevilling dog ikke kan blive staaende der til evige Tider uden at komme til Anvendelse. Det andet Punkt er det Skridt, som Conffistorium ved Kjøbenhavns Universitet allerede for over en halv Snees Aar siden selv erklærede for ønskeligt og nødvendigt, nemlig at Universitetet, baade dets Lærestole og dets Bænke, bleve aabnede for Studerende fra de andre nordiske Universiteter under Forudsætning af Gjenfærdighed. Det er dog ønskeligt, at man engang tager ordentlig fat paa den Sag. Det er klart, at en saadan Foranstaltning vil være gavnlig i det Hele, men for intet af de fire Universiteter vil den være gavnligere end for Kjøbenhavns Univer-